

Iregnskap AS
Sandvegen 8
6413 MOLDE

VÅR REFERANSE
17/5593

DERES REFERANSE

DATO
30.08.2017

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet viser til stedlig regnskapsførertilsyn avholdt den 21. juni 2017 og til foreløpig merknadsbrev av 10. juli 2017, hvor rapporten etter tilsynet fulgte vedlagt. Selskapets tilsvarende er mottatt i brev datert 19. juli 2017.

Tilsynet omfattet det autoriserte regnskapsførerselskapet Iregnskap AS og daglig leder/autorisert regnskapsfører Kim Einar Schjølberg.

Selskapet hadde på tilsynstidspunktet fem ansatte og ca. 80 regnskapsføringsoppdrag. I 2016 hadde selskapet en omsetning på i overkant av kr 2,6 mill.

Bakgrunnen for det stedlige tilsynet var en innrapportering Finanstilsynet har mottatt fra borevisor etter en konkurs i et selskap Iregnskap AS har forestått regnskapsføringen for. Kopi av innrapporteringen ble sendt regnskapsførerselskapet som vedlegg til varslet om stedlig tilsyn. Det vises til pkt. 3.4 nedenfor hvor innrapporteringen er gjennomgått.

Formålet med det stedlige tilsynet var å kontrollere om regnskapsførervirksomheten drives i samsvar med de kravene som gjelder, herunder om oppdragene gjennomføres i samsvar med god regnskapsføringsskikk. Ved kontroll av utvalgte enkeltoppdrag kontrolleres det arbeidet som utføres i forhold til regnskapsloven, bokføringsloven og annen relevant lovgivning. Regnskapsførere har også en viktig oppgave knyttet til å hindre eller avdekke økonomisk kriminalitet. Tilsynet dekket derfor også regnskapsførers oppfyllelse av pliktene etter hvitvaskingslovgivningen.

Dersom regnskapsførerselskaper gjør en forsvarlig vurdering av de ulike risikoene i virksomheten og følger opp disse, vil det bidra til å sikre en hensiktsmessig og betryggende virksomhet. Finanstilsynet kontrollerer derfor om det er gjort en risikovurdering som er tilpasset virksomheten, at risikoene er håndtert på en forsvarlig måte og at rapportering har skjedd, jf. forskrift om risikostyring og internkontroll.

Det vises også til finanstilsynsloven § 3 som fastslår at Finanstilsynet skal se til at de institusjoner det fører tilsyn med virker på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.

2. Forhold i regnskapsførerselskapet

2.1 Hvitvaskingsregelverket (tilsynsrapporten pkt. 2.13 og 3.2)

Det følger av hvitvaskingsloven § 4 annet ledd nr. 2 at hvitvaskingsregelverket gjelder for autoriserte regnskapsførere. Det vises også til Finanstilsynets rundskriv 8/2009, som er sendt til alle regnskapsførere, hvor regnskapsførers plikter blir gjennomgått, og til oppdatert rundskriv fra Finanstilsynet 4/2017.

I henhold til hvitvaskingsregelverket skal det foreligge rutiner som viser hvordan de ulike pliktene skal ivaretas (§ 23), herunder kundekontroll (§§ 5-16), løpende oppfølging (§ 14) og undersøkelse og rapportering av mistenkelige transaksjoner (§§ 17-21).

Daglig leder bekreftet at han var hvitvaskingsansvarlig. Dette var imidlertid ikke nedfelt i et styremøtereferat eller på annen måte nedfelt skriftlig. Videre var det ikke utarbeidet noe opplæringsprogram som viste hvilke type transaksjoner det skal reageres på. Det ble informert om at det var avholdt informasjonsmøte med de ansatte, men det kunne ikke fremlegges dokumentasjon som viste når eventuelle møter var avholdt eller hva som var tatt opp. Det kunne heller ikke fremlegges dokumentasjon på at de skriftlige kontroll- og kommunikasjonsrutinene var fastsatt av styret.

Regnskapsførere har en viktig rolle når det gjelder å avdekke eventuelle forsøk på hvitvasking. Det er derfor avgjørende at autoriserte regnskapsførere er bevisste sine plikter etter hvitvaskingsloven og etterlever disse. Finanstilsynet ser det som kritikkverdig at det i regnskapsførerselskapet ikke fullt ut har vært iverksatt rutiner som ivaretar de krav som stilles på området, men tar til etterretning regnskapsførerselskapets tilsvar om at det nå er iverksatt rutiner på de områder hvor det under tilsynet ble konstatert mangler.

2.2 Bruk av yrkestittelen (tilsynsrapporten pkt.2.8)

Det følger av regnskapsførerloven § 1 tredje ledd at autorisert regnskapsfører skal bruke yrkesbetegnelsen «*autorisert regnskapsfører*» og at autoriserte regnskapsførerselskap skal bruke betegnelsen «*autorisert regnskapsførerselskap*» i tilknytning til navnet.

Det fremkom under tilsynet at Iregnskap AS ikke benyttet yrkesbetegnelsen i samsvar med de krav som følger av regnskapsførerloven § 1 tredje ledd, men at dette forholdet er rettet opp etter tilsynet slik at bestemmelsen i regnskapsførerloven fullt ut er oppfylt.

3. Regnskapsførerselskapets rutiner og utøvelse av regnskapsføreroppdrag

I vedlagte tilsynsrapport beskrives utøvelsen av regnskapsføreroppdrag og om det er etablert organisasjon, rutineopplegg og intern kontroll i forhold til kravene i regnskapsførerloven og -forskriften, herunder kravet til god regnskapsføringsskikk, jf. regnskapsførerloven § 2 andre ledd. Den rettslige standarden «god regnskapsføringsskikk» utfylles av standard utarbeidet av Regnskap Norge, DnR og Økonomiforbundet. Finanstilsynet har lagt denne standarden til grunn for merknadene.

3.1 Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå (tilsynsrapporten pkt. 3.1.1 og 3.2)

Det følger av GRFS punkt 7.1 «Overordnet intern kontroll på oppdragsnivå» at oppdragsansvarlig eller annen autorisert regnskapsfører minst en gang årlig skal kontrollere følgende for hver oppdragsgiver:

- a) At oppdragsavtale er à jour.
- b) At fullmakter er skriftlig dokumentert og à jour.
- c) At oversikt over mottak og utlevering av oppdragsgivers regnskapsmateriale er à jour.
- d) At vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført og dokumentert.
- e) At avstemminger utføres og dokumenteres tilfredsstillende.
- f) At handlinger i forbindelse med årsoppgjør er gjennomført.
- g) At rapportering gjennomføres i henhold til oppdragsavtalen og krav gitt i eller i medhold av lov.
- h) At fremdriftsoversikt er à jour.
- i) At oppdragsdokumentasjon er à jour.

Kravet om å foreta en overordnet og dokumentert intern kontroll på oppdragsnivå gjelder uavhengig av om det benyttes medarbeidere på oppdraget eller ikke. Det er den oppdragsansvarlige sitt ansvar å påse at dette faktisk blir gjort.

Regnskapsførerselskapet har nylig tatt i bruk et skjema hvor det fremgår at overordnet kontroll på oppdragsnivå blir gjennomført. Imidlertid fremkom det ved gjennomgang av enkeltoppdrag blant annet mangler i oppdragsavtalene ved at det ikke var samsvar mellom det som var avtalt i oppdragsavtalen og det som faktisk ble utført for oppdragsgiver. Dette indikerer at den overordnede kontrollen ikke synes å bli gjennomført på en systematisk måte.

Det fremgår av tilsvaret at Iregnskap AS mener at den overordnede kontrollen i det alt vesentlige er gjennomført, men at det har tatt hensyn til tilbakemeldinger og innspill fra Finanstilsynet under tilsynet. Selskapet er derfor av den oppfatning at det nå fullt ut oppfyller de krav som stilles etter GRFS pkt. 7.1, noe Finanstilsynet finner å legge til grunn.

3.2 Oppdragsavtaler (tilsynsrapporten pkt. 3.1.2 og 3.2)

Det følger av regnskapsførerloven § 3 at det skal opprettes skriftlig oppdragsavtale med alle oppdragsgivere, jf. også GRFS pkt. 3.1. Oppdragsavtalen skal angi hvilke regnskapsfunksjoner regnskapsførerselskapet skal utføre for oppdragsgiver og regnskapsførerselskapet skal løpende påse at avtalen er dekkende. Dette er viktig for å sikre klarhet i hvem som har ansvaret for de ulike arbeidsoppgavene.

Daglig leder opplyste om at det på tilsynstidspunktet var utarbeidet og mottatt underskrevne oppdragsavtaler for samtlige oppdragsgivere. Stikkprøvekontroll indikerte heller ingen avvik. Imidlertid fremkom det ved gjennomgang av enkeltoppdrag at avtalene ikke fullt ut var dekkende for den leveransen regnskapsførerselskapet har påtatt seg. Det vises til den tidligere tilsendte tilsynsrapporten hvor dette nærmere fremgår. Styreleder og daglig leder informerte i den forbindelse om at det er planlagt å inngå oppdaterte oppdragsavtaler med samtlige oppdragsgivere høsten 2017, noe som også er bekreftet i tilsvaret fra regnskapsførerselskapet. Det anføres også i tilsvaret at den nye oppdragsavtalemotodikken på en bedre måte vil sikre at endringer i avtalen

løpende vil bli oppdatert. Finanstilsynet legger dermed til grunn at kravene som følger av regnskapsførerloven § 3 og GRFS pkt. 3 vil bli oppfylt.

3.3 Etablering av nye oppdrag - gjennomgang av oppdragsgivers rutiner (tilsynsrapporten pkt. 3.1.4 og 3.2)

Det følger av regnskapsførerloven § 2 annet ledd, jf. GRFS pkt. 5.2 at regnskapsfører skal vurdere de av oppdragsgivers interne rutiner som er vesentlige for forsvarlig oppdragsutførelse i samsvar med oppdragsavtale og krav gitt i eller i medhold av lov. Vurderingen skal dokumenteres som en del av oppdragsdokumentasjonen.

Det ble under tilsynet opplyst om at oppdragsgivers rutiner blir gjennomgått før oppstart av et nytt oppdrag, men at det i liten grad blir dokumentert hva som er gjennomgått med oppdragsgiver. Dette innebærer at det ikke fullt ut er mulig å etterprøve eller vurdere den gjennomgangen regnskapsførerselskapet har gjort. Finanstilsynet legger til grunn at det fremover i større grad dokumenteres hva som gjennomgås med oppdragsgiver ved etablering av et nytt oppdrag, hvilke vurderinger som er gjort av oppdragsgivers rutiner og om gjennomgangen har ført til at regnskapsførerselskapet har anbefalt at oppdragsgiver endrer sine rutiner. Det tas til etterretning at regnskapsførerselskapet i tilsvaret bekreftet at mer utfyllende dokumentasjon vil bli utarbeidet etter gjennomgangen med oppdragsgiverne.

3.4 Innrapportering (tilsynsrapporten pkt. 4)

Som det fremgår av varslet var bakgrunnen for det stedlige tilsynet primært en innrapportering som er mottatt fra en borevisor etter en gjennomgang av regnskapet til en av regnskapsførerselskapets tidligere oppdragsgivere, knyttet til konkursen i dette selskapet. Det anføres i innrapporteringen at det har vært en rekke feil og mangler i regnskapet til oppdragsgiveren, og at Iregnskap AS, som selskapets regnskapsfører, er å kritisere for en rekke forhold knyttet til regnskapsføringen for selskapet forut for konkursen. Årsaken til konkursen var konkursbegjæring fra Skatt Midt Norge på grunn av manglende innbetaling av merverdiavgift. Kopi av innrapporteringen fulgte vedlagt varslet om stedlig tilsyn.

Av de forhold som fremgår av borevisors innrapportering er bl.a. følgende:

- Regnskapet var ikke avstemt og ajourført
- Det er foretatt store ulovlige uttak av daglig leder/aksjonær/styreleder uten at det er innberettet lønn
- Regnskapet er vurdert som fullstendig misvisende

Det vises også til sluttinnberetningen fra bostyrer hvor det av pkt. VI A 2. fremgår at "Regnskapene for 2014, 2015 og 2016 er ikke komplette. Deler av bilagene som er oversendt til regnskapsfører er ikke bokført. Regnskapsfører opplyser at denne unnlatsen skjedde på grunn av manglende betaling. Det er også på det rene at bilagene har vært mangelfulle. Manglende bilag og betaling til regnskapsfører har ført til at bankkonti ikke er blitt avstemt."

Iregnskap AS v/styreleder Arild Rogne har i brev 9. juni 2017 kommentert enkelte av de forhold som fremgår av borevisors innberetning og imøtegår flere av disse. Rogne anfører det har vært et godt samarbeid med boets to bostyrere. Det er sendt over vesentlige mengder informasjon, og det er også gitt tilbakemelding på borevisors rapport. Iregnskap AS stiller seg derfor undrende til en del

uttalelser og delkonklusjoner fra borevisor. Finanstilsynet har videre merket seg anførselen om at Iregnskap AS ble gjort kjent med at regnskapet for 2014 var ferdigstilt først i august 2015, og at regnskapet for 2014 da måtte føres i sin helhet. Regnskapet for 2015 måtte da også føres på nytt, samt at det anføres at flere av de terminoppgavene som borevisor anfører har manglet, faktisk er innsendt.

Finanstilsynets konklusjon

I kommentarene fra Iregnskap AS opplyser styreleder Rogne at mangelfull regnskapsføring i hovedsak skyldes at oppdragsgiveren ikke har levert bilag, eller levert disse for sent samt at det har vært manglende betaling. Styreleder informerer også om at de i ettertid innser at selskapet muligens burde frasagt seg oppdraget.

Finanstilsynet viser til regnskapsførerforskriften § 3-1 tredje ledd, hvor det fremgår at dersom oppdragsgiver vesentlig misligholder sine plikter etter oppdragsavtalen, slik at regnskapsførervirksomheten ikke har mulighet til å produsere eller gi grunnlag for avtalt lovbestemt rapportering, plikter regnskapsfører å frasi seg oppdraget.

Finanstilsynet finner å legge til grunn deler av innholdet i borevisors rapport, særlig det som gjelder føring av mangelfullt dokumenterte bilag, noe som har medført at det er foretatt uttak fra bankkonto til oppdragsgivers eier uten at grunnlaget for uttaket foreligger. Finanstilsynet finner også grunn til å stille spørsmål ved om regnskapsførerselskapet i det hele tatt skulle påtatt seg oppdraget, når det ble klart at regnskapet for 2014 ikke var ført rettidig og at det måtte føres på nytt. Regnskapsførerselskapet var allerede da klar over de mangler som var ved bilagene og de udokumenterte uttakene. Finanstilsynet finner også å stille spørsmål ved den kvalitetskontrollen som oppdragsansvarlig på oppdraget har utført, da det av borevisors rapport fremgår at regnskapet til oppdragsgiveren ble ført av en person som ikke var autorisert og som ble innleid av Iregnskap AS. Finanstilsynet legger til grunn at manglene ville blitt avdekket ved en tilfredsstillende kvalitetskontroll. Finanstilsynet er imidlertid innforstått med at kvalitetskontrollrutinene er skjerpet i ettertid, noe som ble opplyst under tilsynet, og som også fremkom ved gjennomgang av enkeltoppdrag.

Finanstilsynet er av den oppfatning at Iregnskap AS på et tidlig tidspunkt skulle ha sagt opp oppdraget og trukket seg som regnskapsfører. Dette som en følge av at oppdragsgiver, til tross for gjentatte purringer, ikke leverer bilag og annet regnskapsmateriale rettidig til regnskapsføring, med den følge at regnskapsfører ikke har mulighet til å oppfylle sine forpliktelser i henhold til oppdragsavtalen, til regnskapsførerregelverket generelt og til annet sentralt lovverk. Regnskapsfører har, som det fremgår av bestemmelsen i forskriftens § 3-1, i slike tilfelle en plikt til å frasi seg oppdraget.

Finanstilsynet har registrert at Iregnskap AS i risikostyringsdokumentet har foretatt en gjennomgang av porteføljen for å se om det er oppdragsgivere som ikke overholder sine forpliktelser etter oppdragsavtalen. Finanstilsynet legger til grunn at en slik gjennomgang foretas minst årlig for samtlige oppdragsgivere, men forutsetter at dette også må foretas løpende. Det bemerkes i den forbindelse at formålet med autorisasjonsordningen, herunder bestemmelsen i regnskapsførerforskriften § 3-1, er å hindre at oppdragsgivere som ikke innretter sin virksomhet etter de krav som følger av regnskaps- og bokføringsregelverket, kan fortsette sin virksomhet. Autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap har en sentral rolle i den forbindelse, og må være seg bevisst denne rollen.

4. Finanstilsynets konklusjon

Det stedlige tilsynet viste at regnskapsførerselskapet har iverksatt rutiner på sentrale områder i samsvar med de krav som stilles etter regnskapsførerloven, herunder god regnskapsføringsskikk, men det ble også avdekket enkelte mangler. Det vises til punktene 2 - 4 ovenfor. Finanstilsynet ser særlig alvorlig på at regnskapsførerselskapet ikke frasa seg regnskapsføringen for det oppdraget som ble innrapportert til Finanstilsynet, jf. det som er tatt opp under pkt. 3.4 overfor.

Finanstilsynet tar til etterretning at selskapet i tilsvaret bekrefter at det vil bli iverksatt rutiner for de forhold hvor det under tilsynet ble avdekket svakheter.

For Finanstilsynet

Bernt Jan Aaland
tilsynsrådgiver

Morten Carlsen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.